Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XXXIV. — Wydany i rozesłany dnia 11 czerwca 1873.

94.

Ustawa z dnia 12 maja 1873,

o porządku czynności rady państwa.

Za zgodą obu izb rady państwa, znosząc jednocześnie ustawę z dnia 31 lipca 1861 (Dz. u. p. Nr. 78) i ustawę z dnia 15 maja 1868 (Dz. u. p. Nr. 42), postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Obiedwie izby rady państwa zbierają się w salach posiedzeń swoich tego dnia, który w piśmie powołującem cesarskiem jest wyznaczony i o tej godzinie, którą im biura oznajmią.

Na mocy §. 58 porządku wybierania do rady państwa każdy deputowany, certyfikatem wyborczym opatrzony, ma miejsce i głos na posiedzeniach izby deputowanych dopóty, dopóki izba nie uzna jego wyboru za nieważny.

Deputowani nowo wchodzący winni złożyć certyfikaty swoje w biurze izby.

W izbie panów minister którego cesarz do tego wyznaczy przedstawia prezesa przez cesarza zamianowanego i wiceprezesów przez prezesa zamianowanych, poczem prezes obejmuje przewodnictwo.

W izbie deputowanych obejmuje przewodnictwo tymczasowe ten członek izby, który według porządku czynności tej izby jest do tego uprawniony.

Następnie nowo wstępujący członkowie każdej izby, zamiast przysięgi, przyrzekają na wezwanie przewodniczącego wierność i posłuszeństwo cesarzowi, niezłomne zachowywanie ustaw zasadniczych państwa, jakoteż wszelkich innych ustaw i sumienne dopełnianie obowiązków.

Członkowie, wstępujący później, składają przyrzeczenie przy wstąpieniu. Jeżeli zamianowany prezes izby panów, lub powołany do tymczasowego przewodniczenia członek izby deputowanych, są nowo wstępującymi członkami swojej izby, winni złożyć przyrzeczenie, pierwszy przed otwarciem kadencyi w ręce cesarza, ostatni przed objęciem prezydencyi w ręce ministra którego cesarz wyznaczy.

§. 2.

Po złożeniu przyrzeczenia następuje uroczyste otwarcie rady państwa w obecności obu izb, dokonywa go zaś albo cesarz we własnej osobie albo komisya do tego przez cesarza wyznaczona, która orędziem cesarskiem wita zebraną radę państwa.

§. 3.

Po uroczystem otwarciu izba deputowanych przystępuje najprzód do sprawdzenia wyborów.

W tym celu dzieli się izba na dziewięć losem wybranych oddziałów.

Poszczególne wybory przekazują się oddziałom podobnież losem.

Jeżeli deputowany należy do oddziału, który ma sprawdzać jego wybór, nie powinien być obecnym przy rozprawach nad tymże.

Wykazy wyborów, przeciwko którym w przepisanym czasie nie wyniesiono zaskarżeń lub protestów i których w oddziale, mającym je sprawdzać, większość nie podała w wątpliwość, oddają się prezesowi.

Ten przedstawia je izbie, która bez debaty albo uznaje wybór za ważny, albo porucza akt wyborczy do zdania sprawy wydziałowi legitymacyjnemu, który będzie wybrany z całej izby.

Podobnież temu wydziałowi legitymacyjnemu poruczone będą do obrady przygotowawczej i zdania sprawy te akty wyborcze, w których na zasadzie przyczyny wyłączającej odmówiono wydania certyfikatu wyborczego (§. 55 porządku wyborczego), przeciwko którym wyniesiono zaskarżenie albo których ważność została przez większość odpowiedniego oddziału podana w wątpliwość.

Zaskarżenia lub protesty przeciwko wyborowi wynosić należy do prezydyum izby deputowanych najpóźniej w trzy dni po uroczystem otwarciu rady państwa, przeciwko wyborom uzupełniającym podczas kadencyi rady państwa odbytym, w ciągu dwóch tygodni po wyborze, w przeciwnym zaś razie nie będą już uwzględnione.

Atoli jeżli wybrany nie jest uzdatniony do wyboru, podług §. 20 porządku wybierania do rady państwa, można wybór zaskarżać każdego czasu, nawet po uznaniu go za ważny.

O takich przeciwko wyborom zaskarżeniach, jakoteż o nowych wyborach, które odbyły się w ciągu jednego okresu wyborczego, rozstrzyga izba również na podstawie sprawozdania wydziału legitymacyjnego wybranego z izby.

Jeżeli wybór deputowanego, któremu odmówiono wydania certyfikatu wyborczego, będzie uznany za ważny, prezes izby wzywa go na zasadzie §. 58 porządku wyborów do rady państwa, aby wstąpił do izby deputowanych.

§. 4.

Jeżeli wybór deputowanego będzie uznany za nieważny, jakoteż w przypadkach §. 18 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa przewidzianych, ma natychmiast odbyć się nowy wybór.

Podobnież nastąpi nowy wybór, jeżeli członek nie składa przyrzeczenia w §. 1 przewidzianego, jeźli chce złożyć takowe z ograniczeniami lub z zastrzeżeniami, lub jeżeli przez tydzień, albo ociąga się z wstąpieniem, albo bez urlopu lub po nad czas urlopu na posiedzenia izby nieprzychodzi i jeżeli nie uczyni natychmiast zadosyć wezwaniu po upływie tygodnia przez prezesa wydanemu i wyrażającemu, aby w ciągu dwóch tygodni przybył lub swoję nieobecność usprawiedliwił, w przeciwnym razie uważany będzie jak gdyby wystąpił.

§. 5.

Rząd może przedłożenia swoje wnieść pierwej albo do jednej albo do drugiej izby; tylko przedłożenia skarbowe i ustawa o poborze wojskowym wnoszą się naprzód do izby deputowanych.

Przy układaniu porządku dziennego, przedłożenia rządowe mają pierwszeństwo przed wszystkiemi innemi przedmiotami, nad któremi rozprawa jeszcze się nie toczy.

Przedłożenia rządowe i przedłożenia, przechodzące z jednej izby do drugiej, nie potrzebują zapytania o poparcie, i nie mogą być odrzucone bez obrady przygotowawczej.

Jeżeli wnioski komisyi, wydziałów lub komitetów, tyczące się takich przedłożeń, różnią się od takowych całkiem lub w pojedynczych częściach, przedłożenia takie, w przypadku odrzucenia owych różnic, przychodzą jeszcze w pierwotnej osnowie pod głosowanie.

Rząd może przedłożenia swoje każdego czasu zmienić lub nawet całkiem wycofać a wtedy żaden członek izby nie może podejmować ich dalszego przeprowadzenia.

§. 6.

Ministrowie i naczelnicy władz centralnych tudzież ich zastępcy, mają prawo §. 20 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa uzasadnione, zabierać głos chociażby kilkakrotnie, atoli nie przerywając mowcy, jakoteż wolno im jest odczytywać przedstawienia ułożone na piśmie.

§. 7.

Ministrowie i naczelnicy władz centralnych, mają prawo znajdować się na posiedzeniach komisyi, wydziałów i komitetu całej izby, dla udzielania objaśnień i wiadomości tyczących się przedłożeń rządowych i innych przedmiotów obrad, nie mają jednak prawa być obecnymi na obradzie końcowej i przy głosowaniu.

Także komisye i wydziały mają prawo żądać od nich, za pośrednictwem prezesa izby takich wyjaśnień i wiadomości i w tym celu zapraszać ich na swoje posiedzenia.

Ministrowie i naczelnicy władz centralnych mają w obu przypadkach prawo wysłania komisarzy jako swoich zastępców.

§. 8.

Komisye i wydziały obu izb mają prawo prosić ministrów i naczelników władz centralnych o zarządzenie potrzebnych dochodzeń, wzywać biegłych lub świadków w celu

ustnego przesłuchania i żądać od nich piśmiennej opinii lub świadectwa a to wszystko za pośrednictwem prezesa izby.

§. 9.

Jeżeli w jednej z izb przedłożenie rządowe lub przedłożenie drugiej izby albo też wniosek główny będą odrzucone; natenczas, z zastrzeżeniem wyjątków w §. 10 i 11 wzmiankowanych, nie mogą już być umieszczone na porządku dziennym tej izby w ciągu bieżącej kadencyi rocznej.

§. 10.

Izby znoszą się ze sobą albo ustnie przez poselstwa albo pisemnie za pośrednictwem swoich przezesów przyczem potrzebny jest podpis sekretarza.

Wniosków, odrzuconych przez izbę, do której były najprzód wniesione, nie udziela się drugiej izbie.

Uchwały, tyczące się ustaw i wniosków, do skuteczności których potrzebne jest przyzwolenie obu izb, ta izba, w której najprzód zapadły, udziela drugiej izbie. Uchwała, do której druga izba przystąpi bez zmiany, będzie natychmiast przesłana ministerstwu; zarazem będzie o tem zawiadomiona ta izba, od której komunikat wyszedł.

Jeżeli druga izba przystępuje tylko ze zmianami, wniosek i uchwała wracają do izby w której odbywała się pierwsza obrada. Komunikata posyłają się nawzajem, póki co do zmian nie nastąpi zgoda.

Jeżeli przystąpienie do uchwały będzie całkiem odrzucone, należy zawiadomić o tem izbę od której wyszło.

Jeżeli uchwała, którą się ma oznajmić, dotyczy przedmiotu, nad którym stósownie do ustawy o reprezentacyi państwa, uchwała może zapadać tylko dwoma trzeciemi częściami głosów, należy oznajmić drugiej izbie także i tę okoliczność, że uchwała zapadła taką większością głosów, jaka prawnie jest potrzebna.

O odrzuceniu przedłożenia rządowego należy zawiadomić ministerstwo w każdym razie czy będzie odrzucone już w jednej, czy dopiero w drugiej izbie.

§. 11.

Jeżeli przy obradzie nad budżetem rocznym, nad inną ustawą skarbową, nad ustawą o poborze wojskowym, lub nad innem naglącem przedłożeniem rządowem, których rozstrzygnięcia nie można odkładać do najbliższej kadencyi, nie można uchwał obu izb doprowadzić do zgodności, obie izby wybiorą członków w równej ilości, którzy zbiorą się na konferencyą dla wypracowania spólnego sprawozdania, które natychmiast będzie wzięte pod obradę, najprzód w tej izbie, w której uchwała względem tego przedmiotu zapadła pierwej.

Wniosek o złożeniu takiej konferencyi może być uczyniony w każdej z dwóch izb, jak tylko nad odpowiednim przedmiotem w każdej izbie zapadła uchwała najmniej dwa razy.

Jeżeli jedna izba wniosek taki zamieni w uchwałę, druga izba nie może go odrzucić.

Wspólne konferencye wybierają dwóch przewodniczących, po jednym z grona członków izby panów i izby deputowanych, którzy prezydują naprzemian.

Kto ma przewodniczyć na pierwszem posiedzeniu o tem rozstrzyga los.

Głosuje się kartkami, na których, gdy pytanie będzie oddane pod głosowanie, należy napisać „tak“ lub „nie“.

Prezesi obu izb mają prawo zasiadać na konferencyach z głosem doradczym.

Wynik obrady będzie oznajmiony obu izbom za pomocą wspólnego sprawozdania, w każdej izbie przez odpowiedniego przewodniczącego konferencyi.

§. 12.

Interpelacye, które członek chce uczynić do ministra lub do naczelnika władzy centralnej, podaje się prezesowi na piśmie, opatrzone w izbie panów najmniej 10 a w izbie deputowanych najmniej 15 podpisami i będą natychmiast interpelowanemu udzielone i na posiedzeniu odczytane.

Interpelowany może odpowiedzieć zaraz, albo też zapewnić że odpowie na jednem z przyszłych posiedzeń, lub nakoniec odmówić odpowiedzi wymieniając powody.

§. 13.

Petycye i inne podania do izby przyjmuje się tylko wtedy, jeżeli takowe wnosi członek izby.

§. 14.

Deputacye nie będą wpuszczone ani na posiedzenia izb, ani też na posiedzenia oddziałów, komisyi lub wydziałów.

§. 15.

Deputacye od izby do dworu cesarskiego mogą być wysyłane tylko za wyjednanem poprzednio zezwoleniem cesarskiem.

Izby, jakoteż ich oddziały, komisye i wydziały mogą znosić się na zewnątrz tylko za pośrednictwem prezesów izb i tylko z ministrami i naczelnikami władz centralnych, mianowicie nie mają prawa znosić się bezpośrednio z reprezentacyą krajową ani też wydawać żadnych ogłoszeń jakiegokolwiek rodzaju.

§. 16.

Urzędowanie prezesa i wiceprezesów izby panów, jakoteż prezesa i wiceprezesa izby deputowanych trwa co się tyczy załatwiania bieżących czynności izby, jakoteż przygotowań do następnej kadencyi, aż do powtórnego zebrania się rady państwa.

§. 17.

Przepisy ustawy niniejszej będą wciągnięte w porządek czynności każdej izby rady państwa o ile się do takowego odnoszą.

§. 18.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą jednocześnie z ustawą zmieniającą ustawę zasadniczą o reprezentacyi państwa z dnia 21 grudnia 1867, i z ustawą o wyborze członków izby deputowanych rady państwa,

Wiedeń, dnia 12 maja 1873.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w.